

Sygn. akt: III U 275/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 02 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. do SO Monika Obrębska
Protokolant:	sekretarz sądowy Przemysław Dudziński

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 02 października 2014r. w O.

sprawy z odwołania W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 12.02.2014r. **znak (...)**

orzeka:

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje W. B. prawo do emerytury począwszy od dnia 05.01.2014r.
2. stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

UZASADNIENIE

W dniu 15.01.2014r. W. B. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury.

Po rozpoznaniu tego wniosku decyzją z dnia 12.02.2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. odmówił W. B. prawa do tego świadczenia uznając, że nie udowodnił wymaganego 15 - letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W. B. decyzję powyższą zaskarżył, wnosząc od niej odwołanie, w którym wywodził, że legitymuje się wymaganym 15 - letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Wskazał, że W. B. nie spełnia warunków do przyznania wcześniejszej emerytury, o których mowa w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdyż pomimo, iż osiągnął wymagany wiek, nie jest członkiem OFE i legitymuje się 25-letnim ogólnym stażem pracy, nie posiada wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych

warunkach. ZUS nie uznał bowiem jako okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 03.12.1979r. do 13.03.1989r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...), gdyż świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 29.01.2013r. zostało wystawione na podstawie kopii świadectwa pracy, a nie na podstawie akt osobowych. ZUS nie uznał również jako okresu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia od 14.03.1989r. do 31.12.1996r. z tytułu zatrudnienia w Nadleśnictwie O., gdyż w przelozonym świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach z 21.03.2003r. powołano się na nieaktualne zarządzenie resortowe.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie W. B. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że podstawą do ubiegania się przez odwołującego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych zw. z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, gdyż urodził się on (...) Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem Zakładu na dochody budżetu państwa,
- na dzień 01.01.1999r. udowodnił 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zasadniczo okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia lub w świadectwie pracy (tak: § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r.). Zgodnie jednak z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień, w postępowaniu przed sądem ubezpieczeń wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239).

ZUS zakwestionował odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 29.01.2013r. i z 21.03.2003r., uznając na podstawie przedłożonej dokumentacji staż pracy w szczególnych warunkach w wymiarze jedynie 2 lat, 2 miesięcy i 12 dni z tytułu zatrudnienia w ZR K. RP L. od 20.07.1977r. do 30.09.1979r.

Po złożeniu przez W. B. odwołania od decyzji z 12.02.2014r., do którego odwołujący załączył poprawione świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 21.02.2014r., ZUS po ponownej analizie akt sprawy zaliczył do pracy w szczególnych warunkach okres od 14.03.1989r. do 31.12.1996r. z tytułu zatrudnienia w Nadleśnictwie O., w związku z czym udowodniony przez odwołującego okres pracy w szczególnych warunkach zwiększył się do 9 lat, 10 miesięcy i 13 dni. ZUS nadal nie uwzględnił do szczególnych warunków okresu pracy w (...) O., w związku z czym decyzją z dnia 13.03.1989r. ponownie odmówił odwołującemu prawa do emerytury.

W związku z powyższym skuteczność odwołania W. B. zależna była od wykazania czy również w spornym okresie od 03.12.1979r. do 13.03.1989r. w Spółdzielni Kółek Rolniczych (...), wykonywał on pracę w szczególnych warunkach w rozumieniu przepisów Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku.

ZUS w odpowiedzi na odwołanie zarzucił, że z ogólnego świadectwa pracy z dnia 13.03.1989r. wynika, że stanowisko kierowcy ciągnika było ostatnim zajmowanym przez odwołującego stanowiskiem. Podkreślić jednak należy, że z tego samego świadectwa nie wynika, by w okresie zatrudnienia w (...) w O. odwołujący zajmował inne niż kierowca ciągnika stanowisko (vide świadectwo pracy k. 19 akt rentowych).

W celu ustalenia rzeczywistego charakteru pracy odwołującego w spornym okresie Sąd przesłuchał świadków oraz odwołującego w charakterze strony.

Z zeznań świadków R. O. i K. C. wynika, że odwołujący podczas całego zatrudnienia w (...) O. wykonywał wyłącznie pracę kierowcy ciągnika w pełnym wymiarze czasu pracy, a często w nadgodzinach. Latem świadczył usługi dla rolnictwa, koszenie traw, zbóż. Zimą wykonywał głównie prace transportowe, utrzymanie dróg. Innych czynności oprócz pracy kierowcy ciągnika nie wykonywał. Świadek R. O. podkreślił też, że (...) zatrudniał wówczas wyłącznie kierowców ciągników.

Zeznania świadków korespondują w pełni z zeznaniami odwołującego, który przesłuchany w charakterze strony zeznał, że przez cały okres zatrudnienia w (...) w O. pracował wyłącznie jako kierowca ciągnika. Innych prac oprócz pracy kierowcy ciągnika nie wykonywał. Pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, a często w nadgodzinach. Świadczył usługi dla rolnictwa. Była to orka, sianie, żniwa, wszystkie prace wykonywał za pomocą ciągnika. Odwołujący dodał, że uprawnienia do prowadzenia ciągnika uzyskał w 1971r., co znalazło potwierdzenie w adnotacji w prawie jazdy, okazanym przez odwołującego na rozprawie.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków i odwołującego, nie znajdując żadnych podstaw by kwestionować ich szczerść i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy. Świadcowie to osoby obce dla odwołującego. Nie mają oni żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Świadcowie pracowali razem z odwołującym w (...) w O. na takich samych stanowiskach kierowcy ciągników, zatem posiadali wiedzę w przedmiocie charakteru jego pracy w spornym okresie.

W toku prowadzonego postępowania Sądowi, pomimo licznych prób nie udało się pozyskać dokumentacji osobowej odwołującego za okres jego pracy w (...) w O..

Sąd przeprowadził natomiast dowód z dokumentów z akt sprawy III U 988/13 dotyczącej świadka K. C.. Z ich analizy wynika, że wyrokiem Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 04.09.2013r., który uprawomocnił się 05.10.2013r. K. C. uzyskał prawo do wcześniejszej emerytury z uwzględnieniem pracy w szczególnych warunkach w (...) O..

Reasumując Sąd uznał, że przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało zasadność zaliczenia odwołującemu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...) w O. od 03.12.1979r. do 13.03.1989r. tj. łącznie okres 9 lat, 3 miesięcy i 12 dni. Z przeprowadzonych dowodów wynika, że praca wykonywana przez odwołującego jako kierowcy ciągnika wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, miała charakter ciągły. Prace kierowców ciągników są wyszczególnione w wykazie A dziale VIII poz. 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Po dołączeniu wyżej wskazanego okresu w wymiarze 9 lat, 3 miesięcy i 12 dni do okresu uznanego przez ZUS w wymiarze 9 lat i 10 miesięcy i 13 dni, okres pracy w szczególnych warunkach odwołującego wynosi 19 lat, 1 miesiąc i 25 dni.

W. B. spełnił też wszystkie pozostałe przesłanki warunkujące nabycie uprawnień do wcześniejszej emerytury, wynikające z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Na dzień 01.01.1999 r. udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 25 lat, osiągnął wiek 60 lat w dniu (...) oraz nie jest członkiem OFE (vide dokumenty z akt emerytalnych).

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 12.02.2014r. i przyznał W. B. prawo do emerytury począwszy od dnia (...) tj. od dnia, w którym odwołujący ukończył 60 lat – stosownie do

treści art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Tego bowiem dnia została spełniona ostatnia przesłanka warunkująca możliwość przyznania odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury.

Zgodnie z treścią art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd był zobowiązany, przyznając odwołującemu prawo do emerytury, do zamieszczenia z urzędu w sentencji wyroku rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego odnośnie do nieustalenia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji tj. zarówno przyznającego prawo do świadczenia, jak też jego brak (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.04.2010 roku, II UK 330/09, LEX 604220). W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie brak było podstaw do obciążenia organu rentowego odpowiedzialnością za nieustalenie wszystkich okoliczności niezbędnych do wydania decyzji o przyznaniu odwołującemu prawa do wcześniejszej emerytury. Przedstawione przez odwołującego świadectwo wykonywania pracy szczególnych warunkach z dnia 29.01.2013r. mogło budzić wątpliwości co do zasadności zaliczenia spornego okresu do okresów pracy w szczególnych warunkach. Dopiero na etapie postępowania sądowego, po przeprowadzeniu stosownego postępowania dowodowego odwołujący w sposób niewątpliwy wykazał, że zgromadził wymagany ustawą 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych. Z tych względów orzeczono jak w pkt. 2 wyroku.